

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-916

27.11.2019

Navigators and General Insurance Company Limited

Lystbåt/fiskebåt

Totalskade på båt – forsikring opphørt på grunn av eierskifte? – fal. § 7-2.

Sikredes båt, en RIB Capelli, var forsikret i selskapet fra 28.6.13 og frem til 28.6.18 med forsikringssum på kr 700 000. Den 26.3.18 sank båten i fortøyning ved brygge. Skaden ble meldt selskapet som avslo kravet under henvisning til at forsikringen var opphørt på grunn av eierskifte.

H.S. AS inngikk den 25.8.15 kontrakt om å selge båten "L.A" til sikrede. I henhold til kjøpekontrakten skulle RIB-båten leveres til H.S. som deloppgjør for L.A. Dato for overlevering var ikke fastsatt. L.A ble overdratt til sikrede i henhold til kontrakt. På grunn av vesentlige mangler ved L.A., besluttet imidlertid sikrede å holde tilbake RIB-båten som håndpant. H.S. viste vilje til å overta RIB-båten i april 2016. Båten ble imidlertid aldri overlevert.

Selskapet anførte at RIB-båten måtte anses som solgt og overtatt av H.S. I henhold til vilkårene gjaldt ikke forsikringen til fordel for ny eier. Sikrede var derfor ikke omfattet av avtalen. Sikrede anførte at det ikke var skjedd et eierskifte i henhold til vilkårene. Selskapet var således ansvarlig for forsikringssummen på kr 700 000, samt sikredes utgifter til juridisk bistand i saken. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for totalskade på båt og spørsmålet om forsikringen var opphørt på grunn av eierskifte.

Klager har båtforsikring med følgende vilkår i pkt. 8.2 om eierskifte:

Hvis båten blir solgt eller overført til ny eier opphører forsikringen fra den dato endringen får effekt. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtakelsestidspunktet i 14 dager til fordel for ny eier, unntatt hvis ny eier allerede har tegnet annen forsikring.

Av skadeoppgjørreglene pkt. 11 fremgår:

11.1 Forsikringen dekker rimelige og nødvendige kostnader til reparasjon etter tap eller skade. Ved totaltap utbetales forsikringsverdi begrenset oppad til forsikringssummen.

11.2 Ved totaltap vil det ikke bli gitt erstatning for eksisterende skader på båten som ikke er reparert.

Klagers båt, en RIB Capelli, var forsikret i selskapet fra 28.6.13 og frem til 28.6.18 med en forsikringssum på kr 700 000. RIB-båten sank 26.3.18 i fortøyningen ved brygge. Skaden ble besiktiget av takstmann den 31.5.18. Ifølge skaderapporten var båten totalskadet med antatt restverdi i skadet stand på ca. kr 130 000. Skaden ble meldt selskapet som primært avslo kravet fordi forsikringen var opphørt på grunn av eierskifte.

RIBen var en del av oppgjøret i en større kontrakt mellom H.S. AS og klager datert 25.8.15. Kontrakten gjalde salg av båten "L.A" fra HSAS til sikrede med følgende oppgjør:

Kjøpesum

Kjøpesum er avtalt til NOK 2 350 000,00 kroner tomillionertrehundreogfemti **0/100**.

I tillegg til kjøpesummen betaler kjøper eventuelle registreringskostnader. Kjøper betaler ingen meklerprovisjon.

Betaling

Oppgjør av kjøpesum skjer på følgende måte:

NOK 800 000,- ved oppgjør selgers gjeld til kjøper

NOK 1 200 000,- ved overtakelse av skipet.

NOK 350 000,- overtakelse av RIB-båt fra kjøper

I henhold til kjøpekontrakten skulle RIB-båten leveres til H.S. AS som deloppgjør for L.A. Dato for overlevering var ikke fastsatt.

L.A. ble overdratt til klager i henhold til kontrakt. På grunn av vesentlige mangler ved L.A., besluttet imidlertid klager å holde tilbake RIB-båten som håndpant. H.S. ønsket å overta RIB-båten i april 2016, men den ble aldri overlevert.

Den 28.8.17 ble H.S. AS slått konkurs. Konkursboet rettet aldri krav om fysisk overtakelse av båten i henhold til kjøpekontrakten av 25.8.15.

Selskapet avsto klagers krav fordi RIB-båten måtte anses som solgt og overtatt av H.S. AS. I henhold til vilkårene gjaldt ikke forsikringen til fordel for ny eier. Klager var derfor ikke omfattet av avtalen. Subsidiært anførte selskapet at erstatningsplikten var begrenset til kr 215 000.

Klager bestred at det var skjedd et eierskifte i henhold til vilkårene, og anførte at klager var omfattet av forsikringen. Selskapet var ansvarlig for forsikringssummen på kr 700 000, samt klagers utgifter til juridisk bistand i saken.

Klager krever dekning for totaltap av båten og anfører at salget ikke har noen virkning for klagers rett etter forsikringsavtalen. Kjøper er medforsikret etter forsikringsavtalen, og vurderingen av denne medforsikringen må ta utgangspunkt i risikoovergangen og om det er selger eller kjøper som har den reelle økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet, jf. Rt. 2003 s. 1300. Båten ble aldri overlevert, og det oppsto derfor ingen risikoovergang, jf. kjøpsloven § 13. Selger (sikrede) påtok seg ansvaret for omsorg av båten, jf. § 72 og 74. Konkursboet etter H.S. AS rettet aldri krav om fysisk overtakelse av båten i medhold av kjøpekontrakten. Selskapet er derfor ansvarlig for å utbetale forsikringssummen på kr 700 000, samt sikredes juridiske utgifter på kr 30 000.

Selskapet avviser ansvar og anfører at RIB-båten har skiftet eier, og at forsikringsavtalen er opphørt, jf. vilkårenes pkt. 8.2. RIB-båten utgjorde en del av kjøpesummen omhandlet i kjøpekontrakten for L.A og ble formelt overført til ny eier H.S. AS da LA ble solgt til klager. I Skipsregistret fremgår at kjøpesum for LA "er oppgjort på omforent måte". Det er klart at RIB-en ble tatt i nøkkel/håndpant i forbindelse med at kjøper påberopte seg en rekke mangler ved L.A. Håndpant i en gjenstand som ikke er overtatt vil være en juridisk meningsløshet. Videre er det klart at H.S. AS viste vilje til å overta RIB-båten, jf. HR-2002-1007.

Subsidiært hevder selskapet at ansvaret utgjør kr 215 000. RIB-båtens verdi ble satt til kr 350 000 i kjøpekontrakten. Båtens verdi i skadet tilstand var kr 130 000. Dette beløpet må komme til fradrag i oppgjøret. Erstatningen blir da kr 220 000 før fradrag av egenandel på kr 5 000. Det er ikke grunnlag for dekning av saksomkostninger på kr 30 000.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om forsikringen var opphørt på grunn av eierskifte, subsidiært om selskapet er ansvarlig for RIB-båtens forsikringssum på kr 700 000 samt sikredes juridiske utgifter i saken.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvoretter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Det er uklart for nemnda om klager er eier av båten fordi risikoen aldri er gått over på kjøper eller håndpanthaver, evt. om avtalen i sin helhet er bortfalt pga. konkursen slik at klager av den grunn er eier. Det er også uklart hvilken økonomiske interesse klager hadde i båten, som igjen vil avhenge av om RIBens salgsverdi på kr 350 000 er gjort opp ved overføring av LA til klager eller om LA hadde mangler tilsvarende kr 350 000, evt. om avtalen er bortfalt pga. konkursen. Disse spørsmålene bør avgjøres ved muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hanne Sofie Nøklegaard (selskapsrepresentant), Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).